

Förunderligt vacker, intressant och spännande

Författaren och mottagaren av 2018 års Nobelpris i litteratur **Olga Tokarczuk**, har nu fått sin senaste bok översatt och utgiven på svenska med titeln *Empusion*. När jag letar efter vad den mystiska titeln kan betyda får jag fram att ordet är *"en sammanflätning av två ord: Platons verk "Symposion", ett samtal mellan män om kärlekens väsen, och Empusa, en kvinnlig demon som enligt grekisk mytologi lockar män i döden."*

Och visst handlar boken mycket om samtal mellan män och speciellt hur män kan prata om kvinnor på ett föraktfullt och nedsättande vis, och där författaren i slutet av boken redovisar att *"samtliga misogynna åsikter på temat kvinnor och deras plats i världen är parafraser på texter som är hämtade från en rad olika manliga författare"*. Och här räknar författaren upp en rad olika namn, alltifrån **William S. Burroughs** till **Jack Kerouac**, **Sigmund Freud**, **Arthur Schopenhauer** tillsammans med ett trettiotal andra.

Bokens handling utspelar sig år 1913 i den lilla alpbyn Görbersdorf, och vi får följa den unge polacken Mieczyslaw Wojnicz när han anländer till ett pensionat i byn som är känd som kurort för personer som lever med tuberkulos. En plats som många får lämna efter tillfrisknande men också en plats där andra får stanna kvar resten av sitt liv, både ovan jord och under jord. Också en plats som där det sker oförklarliga mystiska saker.

Varför hittas till exempel hustrun till pensionatets ägare död efter att hon helt plötsligt har hängit sig? Och vad är det för ljud som den unge Wojnicz hör från vinden? Och varför är han så rädd att bli sedd naken? Så rädd att han till och med täpper till alla kvisthål på sitt rum för att ingen ska kunna kika på honom. Och slutligen vad är det för mystiskt väsen som

finns uppe i skogarna? Är det en demon som finns på riktigt, eller är det något man bara inbillar sig efter att ha druckit det lokala brännvinet Swärmerie, som verkar ge speciella effekter då det är spetsat men en svamp från skogarna runtom byn.

Det är en förunderligt vacker, intressant och spännande historia som Olga Tokarczuk har skrivit, och som utspelar sig på den ort där det första sanatoriet för lungsjuka öppnades 1858 av läkaren **Hermann Brehmer**, med tanken att den kristallklara och rena luften, tillsammans en hygienisk-dietisk kur, skulle kunna bota människor med tuberkulos. Något som senare satte igång byggandet av en rad olika sanatorier över hela världen som jobbade på samma sätt.

I boken finns också bilder från orten och på själva byggnaden vilket gör att den får en speciell dokumentär karaktär. Men jag vet inte hur mycket författaren har hämtat från historiska dokument och hur mycket som är fabulerat. Men det spelar liksom ingen roll, jag läser boken med stor behållning.

Peter Roth

Empusion

Olga Tokarczuk

Albert Bonniers förlag

Olga
Tokarczuk
Empusion

ALBERT BONNIERS FÖRLAG
ROMAN